

VI. Palolaitos.

Palolaitoksen kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta vuonna 1929 oli seuraavan sisältöinen:

Palotoimikunnan jäsenet. Palotoimikuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palolaitosta, kuuluivat kertomusvuonna seuraavat henkilöt: insinööri G. Idström puheenjohtajana ja teollisuusneuvos I. Killinen varapuheenjohtajana, sekä viilaaja Hj. Blomqvist, junankuljettaja F. B. Gröndahl ja työmies R. Reunanen. Sihteerinä toimi ent. lääninsihteeri A. Th. Möller. Vuoden kuluessa palotoimikunta kokoontui 13 kertaa.

Tulipalot. Palokunta hälyytettiin vuoden kuluessa 428 kertaa, niistä 278 kertaa tulipalon tai tulipalon uhkan johdosta, 68 kertaa nokivalkeain takia, 32 kertaa savun takia, 7 kertaa valonheijastuksen takia, 3 kertaa pulmoottoriavustuksen antamista varten, 6 kertaa erehdyksestä, 5 kertaa palolennäntimessä sattuneista häiriöistä, 2 kertaa vedentulvan takia ja 27 kertaa ilki- valtaisuudesta. Edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyi hälyytysten luku 28:lla ja vähentyi tulipalojen luku 9:llä. Tulipaloista tapahtui 267 säännötellyssä kaupungissa ja 11 sen ulkopuolella.

Vuoden eri kuukausien kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti: tammi- kuussa 36, helmikuussa 71, maaliskuussa 20, huhtikuussa 21, toukokuussa 20, kesäkuussa 13, heinäkuussa 15, elokuussa 18, syyskuussa 22, lokakuussa 15, marraskuussa 10 ja joulukuussa 17. Tulipaloista sattui 162 päivällä, laskien klo 6:sta klo 18:een ja 116 yönaikaan, laskien klo 18:sta klo 6:een. Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 190:ssä tapauksessa puhelimitse, 82:ssa tapauksessa palolennäntimellä ja 6:ssa tapauksessa suullisen sanantuojan ilmoittamana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan käy selville seuraavista numeroluvuista:

	Kivi- raken- nuk- sia.	Puu- raken- nuk- sia.	Yh- teen- sä.		Kivi- raken- nuk- sia.	Puu- raken- nuk- sia.	Yh- teen- sä.
Asuinhuoneita	72	28	100	Kaatopaikkoja	—	—	7
Rakenteilla olevia ta- loja	29	1	30	Höyrylaivoja tai moot- toriveneitä	—	—	6
Tehtaita tai työpajoja	17	9	26	Rikkalaatikoita	—	—	6
Kellareita	15	1	16	Myymälöitä tai varas- tohuoneita	5	—	5
Ullakoita	13	1	14	Autovajoja	3	2	5
Varastosuojia tai ulko- huoneita	4	8	12	Terva- tai öljypatoja..	—	—	5
Varastopaikkoja	—	—	9	Paviljonkeja tai työ- ainekojuja	—	4	4
Autoja	—	—	7				

yksi vesijohdon tai suuremman ruiskun suihku on riittänyt tulen sammuttamiseen ja 54 vaarallisempaa laatua eli siksi laajaa että vähintään 2 vesipostin tai moottoriruiskun suihkua otettiin käytäntöön tulipaloa sammutettaessa.

Vuoden tulipaloista ei yksikään ollut senlaatuinen, että koko palokuntaa olisi tarvittu sitä sammuttamaan. Ainoastaan kaksi tulipaloa oli vakavamman laatuista, nimittäin tulipalo helmikuun 7 p:nä talossa n:o 17 Hietaniemen pohjoisrannan varrella eräässä kuusikerroksisessa, rakenteilla olevassa talossa sekä tulipalo huhtikuun 11 p:nä talossa n:o 7 Humalistonkadun varrella eräässä puutalossa. Molemmissa tapauksissa käytettiin 8 vesisuihkua.

Tulipaloissa ei yhtään ihmishenkeä mennyt hukkaan eikä myöskään niissä tai harjoituksissa ja tulipaloihin lähdettyessä mitään mainittavampaa tapaturmaa sattunut.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen suuremmassa tai pienemmässä määrässä vahingoittaman irtaimiston arvo oli 37,292,100 markkaa ja kiinteän omaisuuden 469,467,530 markkaa eli yhteensä 506,759,630 markkaa, kun taas palovahingonkorvaus irtaimesta omaisuudesta oli 1,704,797:62 markkaa ja kiinteästä omaisuudesta 3,073,642:30 markkaa eli yhteensä 4,778,439:92 markkaa, korvaus oli niin ollen 0.94 % vakuutussummasta.

Palovahingoista ovat kotimaiset vakuutuslaitokset suorittaneet 4,727,377:92 markkaa ja ulkolaiset vakuutuslaitokset 23,465:25 markkaa, minkä lisäksi vakuuttamatonta omaisuutta, mikäli on saatu selville, turmeltui 27,596:75 markan arvosta.

Vertailun vuoksi annetaan tässä tietoja palovahingon arvosta prosenteissa koko vakuutussummasta 12-vuotiskautena 1918—29:

1918	.....	2.4	1921	....	1.7	1924	.....	1.4	1927	....	1.6
1919	.....	5.4	1922	....	2.8	1925	.....	0.9	1928	....	3.0
1920	.....	1.8	1923	....	1.0	1926	.....	1.5	1929	....	0.9

Palolaitoksen sairaankuljetusvaunuja ja -autoja käytettiin vuoden kuluessa 4,901 kertaa, niistä 4,522 kertaa sairaiden ja 379 kertaa tapaturman uhrien kuljetukseen. Vastaavat luvut edelliseltä vuodelta olivat 4,523, 4,097 ja 426, joten kuljetusten lukumäärä nousi 378:lla. Keskimäärin toimitettiin 13.4 ajoa päivää kohti ja kuljetusmatkojen yhteinen pituus oli vuoden aikana 26,049 km vastaten 19,742 km edellisenä vuonna. Näistä kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 118,478 markkaa.

Allaolevasta yhdistelmästä ilmenee vaunujen ja autojen käyttö eri kausina:

	Sairaus- tapauksissa.	Tapatur- missa.	Yh- teensä.		Sairaus- tapauksissa.	Tapatur- missa.	Yh- teensä.
Tammikuu ..	499	35	534	Heinäkuu	322	38	360
Helmikuu	488	25	513	Elokuu	298	32	330
Maaliskuu	499	38	537	Syyskuu	295	31	326
Huhtikuu	442	32	474	Lokakuu	292	28	320
Toukokuu	399	27	426	Marraskuu....	339	26	365
Kesäkuu	336	31	367	Joulukuu	313	36	349
				Yhteensä	4,522	379	4,901

Palomiestön terveys oli kertomusvuonna verraten hyvä, sillä sairaalassa hoidettiin ainoastaan 6 miestä yhteensä 26 vuorokautta.

	Kivi-raken- nuk- sia.	Puu-raken- nuk- sia.	Yh- teen- sä.		Kivi- raken- nuk- sia.	Puu- raken- nuk- sia.	Yh- teen- sä.
Kemiallisia laborato- rioita	3	—	3	Pannuhuone	1	—	1
Metsämaita	—	—	3	Hissikuilu	1	—	1
Rautatievaunuja	—	—	2	Kaapelikaivo	—	—	1
Leipomoita	2	—	2	Bensiinijakeluasema ..	—	—	1
Saunoja	2	—	2	Elokuvateatteri	—	1	1
Pesutupia	1	1	2	Porttiholvi	—	1	1
Rohdoskauppoja	2	—	2	Silta	—	—	1
Puhelinkeskus	1	—	1	Raitiovaunu	—	—	1
				Nostorana	—	—	1
				<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
				Yhteensä	171	57	278

Tulen irtipääsemisen syyt olivat seuraavat:

Puutteellinen tulisija tai savu- johto	56	Sähkölaitteiden varomaton käsit- tely	7
Puhalluslampun varomaton käsit- tely	32	Räjähdykset	6
Tulenarkojen nesteiden varoma- ton käsittely	29	Tulisijan liiallinen kuumuus....	5
Itsesytytys	15	Syttyminen kaasujohdosta	5
Lyhytsulku sähköjohdoissa	13	Nokivalkea	4
Tulisijasta pudonneet kipinät ja kekäleet	12	Murhapoltto	2
Varomaton tupakoiminen	12	Lasten leikkiminen tulella	2
Lampun, kynttilän tai tulitikku- jen varomaton käsittely	10	Tulensekaista tuhkaa säilytetty sopimattomalla tavalla	1
		Joulukuusen syttyminen	1
		Tuntematon (selville saamaton)	66
		<hr/>	<hr/>
		Yhteensä	278

Eri kaupunginosaan kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti:

I kaupunginosa	12	XX kaupunginosa	9
II »	20	Vallila	12
III »	12	Hermanni	7
IV »	37	Toukola	7
V »	13	Arabia	1
VI »	17	Käpylä	4
VII »	17	Pasila	3
VIII »	4	Ruskeasuomies	1
IX »	1	Meilahti	1
X »	16	Uunisaari	1
XI »	26	Kyläsaari	1
XII »	11	Kulosaari	1
XIII »	24	Lauttasaari	2
XIV »	13	Helsingin pitäjät	3
XV »	2	<hr/>	<hr/>
		Yhteensä	278

Vuoden kuluessa sattuneesta 278 tulipalosta oli 136 pientä eli senlaatuista että ne sammutettiin käyttämällä ainoastaan pönttöruiskua tai oli sammutettu jo ennen palokunnan saapumista, 88 keskikokoista eli senlaatuista että

Palokunnan avustusrahasot käsittivät vuoden alussa yhteensä 475,103: 63 markkaa. Vuoden kuluessa varat lisääntyivät sairaankuljetusmaksuista 27,282 markkaa, koroista 38,355: 42 markkaa sekä lahjoitusten y. m. kautta 16,791: 15 markkaa eli yhteensä 82,428: 57 markkaa. Menot kirjojen, sanomalehtien, nuottien ja soittimien ostoon sekä soitonjohtajan palkkaukseen y. m. nousivat 18,070: 70 markkaan.

Vuoden lopussa oli säästö näin ollen 539,461: 50 markkaa, mistä summasta 434,448: 45 markkaa oli sijoitettuna pääoma- ja säästökassatilille eri pankkeihin, 95,000 markkaa lainana kiinnitystä vastaan, 9,100 markkaa pankkiosakkeina ja 913: 05 markkaa käteistä rahaa kassassa.

Irtaimisto ja kalusto. Palokunnan hallussa oleva kalusto ja tulensammutusvälineet lisääntyivät vuoden kuluessa pääasiallisesti letkuautolla Kallion paloasemalle sekä vaahtosammutusautolla pääasemalle, jota paitsi palolennätintä täydennettiin ostamalla 53 palokaappia. Kaluston ja irtaimiston arvo lisääntyi 570,226 markalla; poistetun omaisuuden arvo oli 145,686 markkaa. Joulukuun 31 p:nä 1929 oli kaluston ja irtaimiston arvo kirjattu 4,880,340 markaksi.

Palolaitoksen ylläpitokustannukset olivat vuonna 1929 4,560,927: 70 markkaa ja jakautuivat seuraaviin eriin:

	Määräraha, Smk.	Menot, Smk.	Määräraha ylitetty, Smk.	Määrärahan säästö, Smk.
Palkat ja muut edut	3,623,855: —	3,588,127: 75	—	35,727: 25
Palotalli	61,560: —	41,416: 15	—	20,143: 85
Kalusto	511,000: —	509,715: 70	86: 90	1,371: 20
Lämmitys, valo y. m. . .	325,400: —	324,738: 25	—	661: 75
Sekalaiset menot	129,528: 45	96,929: 85	—	32,598: 60
Yhteensä	4,651,343: 45	4,560,927: 70	86: 90	90,502: 65